

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **A.G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 r.,
wniosku obrońcy skazanej o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku
Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 września 2022 r., sygn. akt II Aka
265/21
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 9 marca 2021 r.,
sygn. akt XXI K 89/20,
na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Zawarty w kasacji wniosek obrońcy skazanej A.G. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wstrzymanie przez Sąd Najwyższy wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy

nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności.

Uzasadniając wniosek skarżący ograniczył się w tym zakresie do przywołania judykatów Sądu Najwyższego, z którego wynika, że art. 532 § 1 k.p.k. stwarza możliwość wstrzymania wykonania orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji wtedy tylko, kiedy istnieją podstawy do stwierdzenia tak oczywistego i rażącego naruszenia prawa, że uzasadnia to wniosek, że prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji jest szczególnie wysokie, co z kolei pozwala wówczas - wyjątkowo - odstąpić od racji respektowania domniemania trafności ocen i ustaleń, przyjętych za podstawę prawomocnego orzeczenia. Podniósł również, że m.in. skazana A.G. rozpoczęła odbywanie kary wymierzonej zaskarżonym wyrokiem, stąd wstrzymanie jej wykonania ma na celu zapobieżeniu sytuacji, w której istnieje realne niebezpieczeństwo poniesienia przez skazaną dolegliwości wynikającej z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinna ponieść. W podsumowaniu obrońca podniósł, że za uwzględnieniem wniosku mają przemawiać „podniesione w niniejszej kasacji argumenty oraz waga podniesionych zarzutów”.

Argumentacja ta okazała się niewystarczająca do uwzględnienia wniosku. Jeżeli idzie o pierwszy powód mający przemawiać za takim postąpieniem, to jakkolwiek teoretycznie można za taki uznać zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzającej wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego, to jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentuje się, że okoliczność ta musi być dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie procedowania – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (zob. m.in. post. SN z 9.02.2023 r., V KK 681/21).

Pomimo skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie kasacyjnej, na obecnym etapie postępowania nic nie wskazuje, jakoby wniesiona w imieniu skazanej A.G. kasacja miała walor „oczywistej zasadności”, tzn. podniesione w niej zarzuty przekonywały o trafności i skuteczności nadzwyczajnego środka

zaskarżenia bez potrzeby prowadzenia pogłębionych rozważań. Materiały przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania instancyjnego zestawione z ich oceną wyrażoną przez orzekające w sprawie Sądy nie pozwalają – przynajmniej na tym etapie postępowania – na wnioskowanie o nieprawidłowości prawomocnego wyroku korzystającego z domniemania zgodności z prawem. Również prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniesioną w imieniu A.G. postulował jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Nie przesądzając ostatecznego efektu wniesionej w sprawie skazanej kasacji, który to nadzwyczajny środek zaskarżenia będzie stanowił przedmiot rozpoznania na rozprawie, Sąd Najwyższy nie stwierdził również żadnych doniosłych okoliczności, które mogłyby spowodować nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, a przez to przemawiać za zastosowaniem instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k. Warunkiem wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie mogą być wyłącznie normalne następstwa podlegającej wykonaniu kary pozbawienia wolności, której przecież istotą jest izolacja penitencjarna. Instytucja z art. 532 § 1 k.p.k. zastrzeżona została dla innych okoliczności, w szczególności takich, których wystąpienie w sposób nieuzasadniony zwielokrotnia dolegliwość wynikającą z konieczności przystąpienia przez skazanego do wykonania bądź częściowego wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności (zob. post. SN z 13.04.2023 r., III KK 109/23). Taki przypadek w analizowanej sprawie nie zachodzi.

Jeżeli idzie o końcową część wniosku wskazać należało, że przekonująca argumentacja oraz waga podniesionych zarzutów należą do istoty i z założenia stanowią element każdej kasacji będącej przecież nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia zmierzającym do usunięcia przez Sąd Najwyższy najistotniejszych, rażących naruszeń prawa o znaczącym wpływie na treść orzeczenia, względnie – orzeczeń obarczonych bezwzględną przyczyną odwoławczą. Jeśli zaś w każdym wypadku wniesienia kasacji od wyroku skazującego na karę bezwzględnego pozbawienia wolności miałyby dochodzić do wstrzymania jego wykonania, ustawodawca określiłby kasację jako środek o charakterze bezwzględnie suspensywnym, co jednak nie miało miejsca.

Z tych względów – uznając, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. – orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(J.D.)